

Đề thi giữa học kì I năm 2020 môn Văn 10

I. Đọc hiểu văn bản (3đ):

Đọc đoạn văn sau và trả lời những câu hỏi:

*Có nơi mô như ở quê mình
Mẹ đợi con, tóc hoá ngàn lau trắng
Lưng nặng thời gian, nghìn ngày trên bến vắng
Đứa tận miền Nam
Đứa ở Trường Sơn
Biền biệt không về...*

(Quê mình - Tạ Nghi Lễ)

Câu 1 (0,5đ): Đoạn thơ được viết theo thể thơ nào?

Câu 2 (1đ): Người mẹ được tác giả miêu tả thế nào?

Câu 3 (1,5đ): Nêu ý nghĩa 2 câu thơ:

*“Mẹ đợi con, tóc hóa ngàn lau trắng
Lưng nặng thời gian, nghìn ngày trên bến vắng”*

II. Làm văn (7đ):

Câu 1 (2đ): Viết bài văn nêu suy nghĩ của anh/chị về tinh thần tự học.

Câu 2 (5đ): Hóa thân thành cá bống kể lại chuyện Tấm Cám.

Hướng dẫn giải Đề thi giữa học kì I năm 2020 môn Văn 10

I. Đọc hiểu văn bản (3đ):

Câu 1 (0,5đ): Đoạn thơ được viết theo thể thơ tự do.

Câu 2 (1đ):

Người mẹ được tác giả miêu tả: đợi con, tóc hóa ngàn lau trắng, lưng nặng thời gian, nghìn ngày trên bến vắng.

Câu 3 (1,5đ):

Ý nghĩa 2 câu thơ: khắc họa nỗi vất vả, cơ cực trong cuộc đời mẹ bao năm trời bôn ba với gió sương để kiếm kế sinh nhai nuôi sống những người con của mình đồng thời thể hiện tình cảm yêu thương và sự biết ơn, trân trọng trước công lao ấy của những người con.

II. Làm văn (7đ):

Câu 1 (2đ):

Dàn ý nghị luận về tinh thần tự học

1. Mở bài

Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: tinh thần tự học.

2. Thân bài

a. Giải thích

Tự học là khả năng tự tìm tòi, lĩnh hội kiến thức một cách chủ động mà không dựa dẫm vào ai.

b. Phân tích

Tự học giúp chúng ta chủ động trong việc tìm kiếm, tiếp thu được nhiều kiến thức bổ ích và có thể tự rút ra được những bài học cho riêng mình mà không bị phụ thuộc vào bất cứ ai.

Tự học giúp ta ghi nhớ kiến thức lâu hơn.

Tự học giúp chúng ta rèn luyện tính kiên trì.

Tự học giúp mỗi chúng ta trở nên năng động hơn trong chính cuộc sống của mình.

c. Chứng minh

Học sinh lựa chọn những dẫn chứng tiêu biểu để minh họa cho luận điểm của mình.

d. Phản biện

Có những người lười biếng, không chịu tìm tòi, học hỏi để mở mang tầm hiểu biết. Những người này đáng bị phê phán.

3. Kết bài

Liên hệ bản thân và rút ra bài học.

Câu 2 (5đ):

Dàn ý Hóa thân thành cá bống kể lại chuyện Tấm Cám

1. Mở bài

Giới thiệu câu chuyện bằng lời kể của cá bống.

2. Thân bài

a. *Hoàn cảnh gặp gỡ Tấm Cám và chứng kiến câu chuyện*

Tôi sống ở một con sông nhỏ, ngày ngày thong thả vui chơi.

Một hôm tôi vừa tỉnh giấc đã thấy mình nằm trong một thứ gì đó khá chật chội, tối om.

Lát sau tôi được quay trở về với dòng nước mát nhưng ở một nơi khác có hình tròn và chật chội hơn dòng sông. Tôi sống ở đó nhiều ngày liên tiếp.

Có cô gái tên là Tấm hằng ngày đến cho tôi ăn, làm bạn với tôi; tôi chứng kiến cuộc sống của cô gái bất hạnh này.

b. *Diễn biến câu chuyện*

Một hôm, nghe tiếng gọi cho tôi ăn, tôi ngoi mặt nước để ăn. Bỗng một hôm khi nghe thấy tiếng gọi tôi ngoi lên thì lại bị vớt lên.

Hai người phụ nữ vẻ dữ dằn bắt tôi ăn thịt, xương bị vùi vào đồng tro bếp. Tấm cho gà trống nắm thóc rồi nhờ tìm giúp xương tôi, lấy chôn vào bốn chân giường.

Ít lâu sau, nhà vua mở hội tìm vợ. Tấm bị mẹ con Cám bắt làm việc nhà không cho đi. Cô được Bụt giúp nên có bộ trang phục đẹp để đi dự hội. Không may làm rơi chiếc giày nhưng chính chiếc giày đó đã giúp nàng trở thành vợ của vua.

Thế nhưng, trong lần về nhà giỗ cha, Tấm bị dì ghẻ lừa leo lên cây cau rồi bị ngã chết do dì đứng dưới chặt gốc cây. Sau đó bà ta lại đem Cám vào cung thay thế Tấm.

Tấm không chết mà hóa thành con chim vàng anh, cây xoan đào, khung cửi rồi hóa thành cây thị. Kì lạ là cây chỉ có một quả, được một bà lão qua đường đem về để nơi góc giường.

Một hôm, nhà vua đi qua quán nước của bà thấy miếng trầu têm cánh phượng, gắng hỏi cuối cùng tìm được Tấm và đưa nàng về cung. Mẹ con Cám về sau cũng bị trừng phạt. Tấm sống hạnh phúc bên nhà vua.

3. Kết bài

Khái quát lại ý nghĩa câu chuyện.